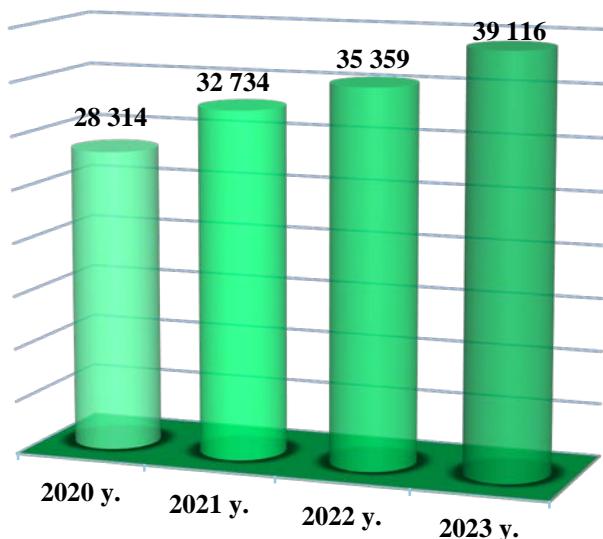

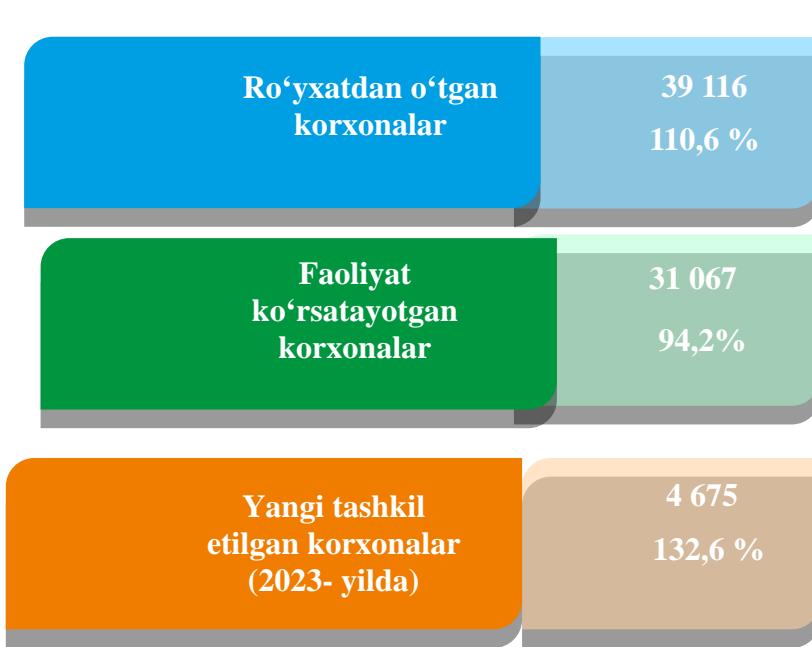
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni (1 oktabr holatiga ko'ra, ming birlikda)

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. O'z o'rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyatga tadbiq qilinmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o'z shaxsiy biznesini yo'lga qo'yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni (2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

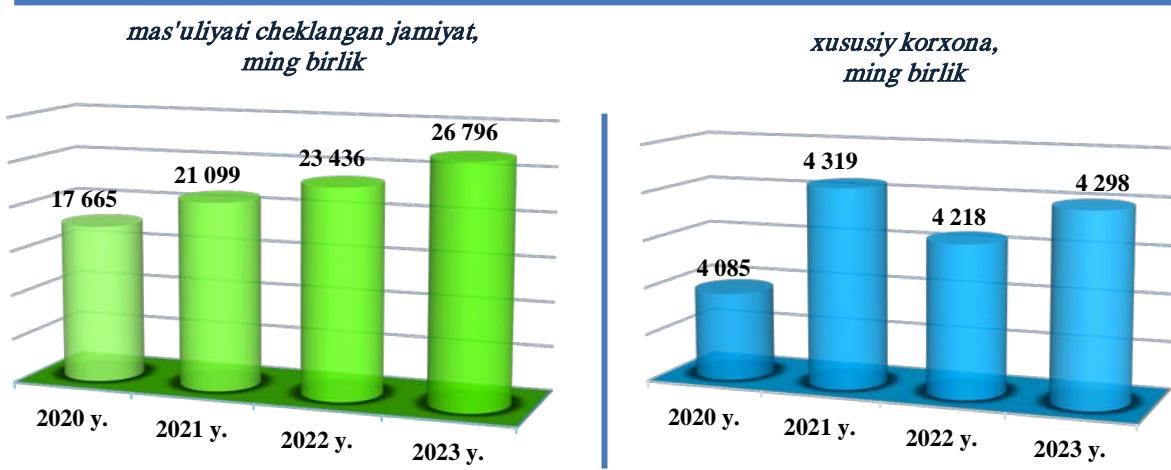

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

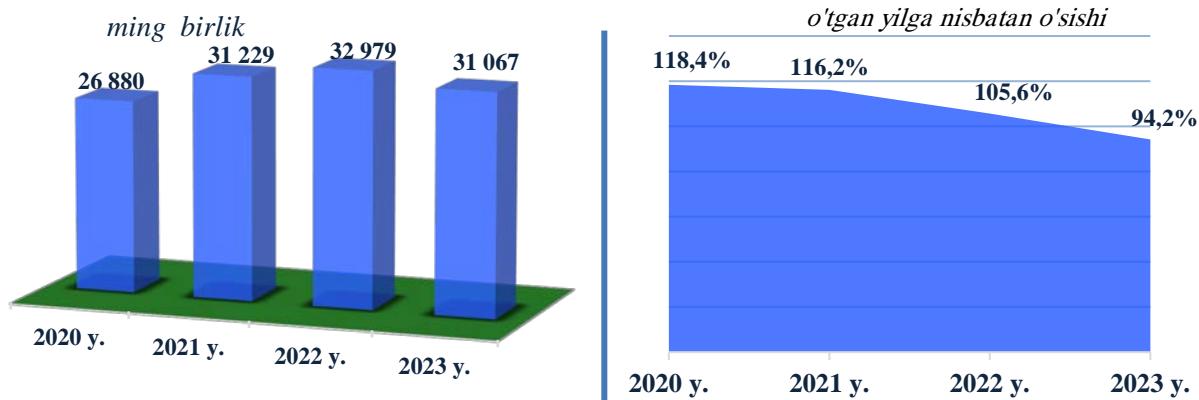
Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

Ro‘yxatdan o‘tgan tijorat korxonalarini soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

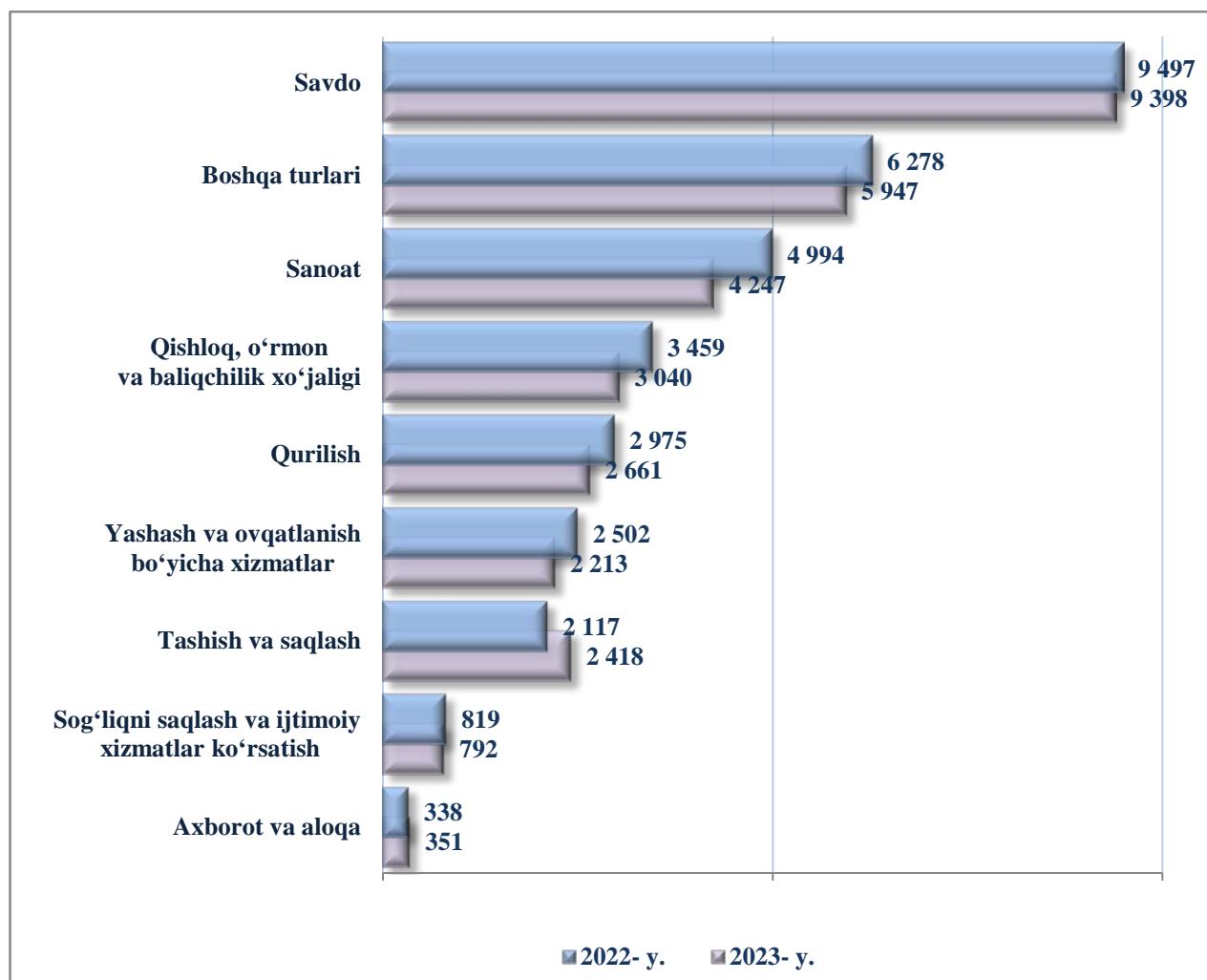

Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiylaysi

**Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(1 oktabr holatiga ko‘ra)**

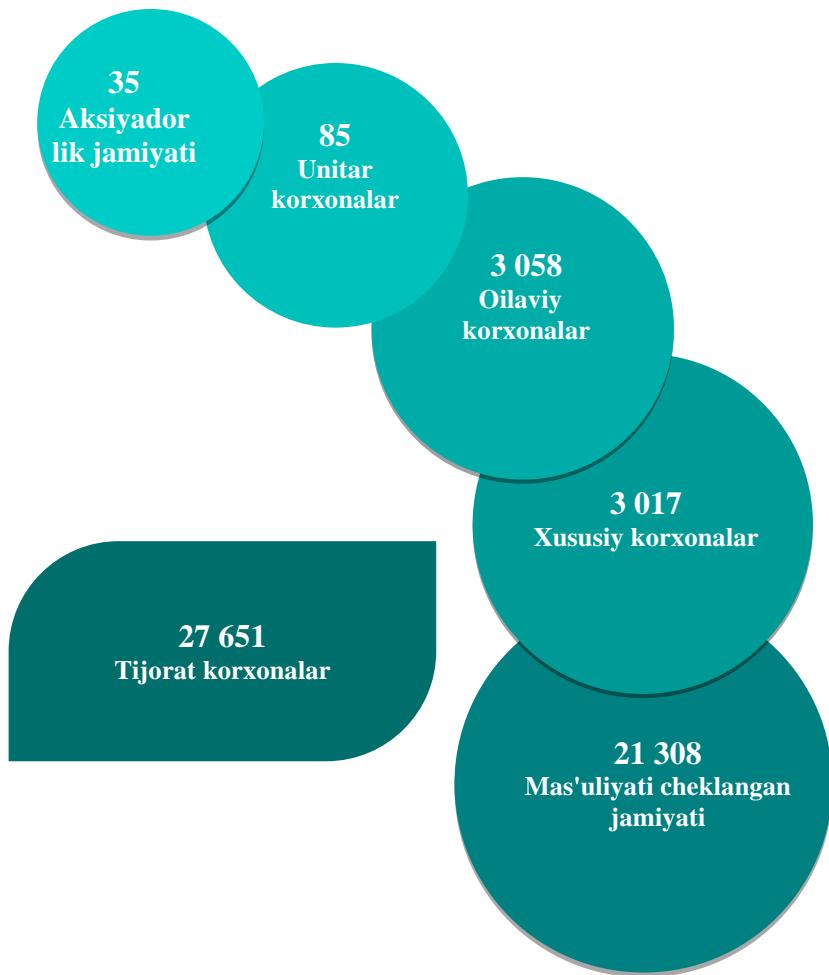

**Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)**

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni
(*tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda*)

Aksiyadorlik jamiyati:

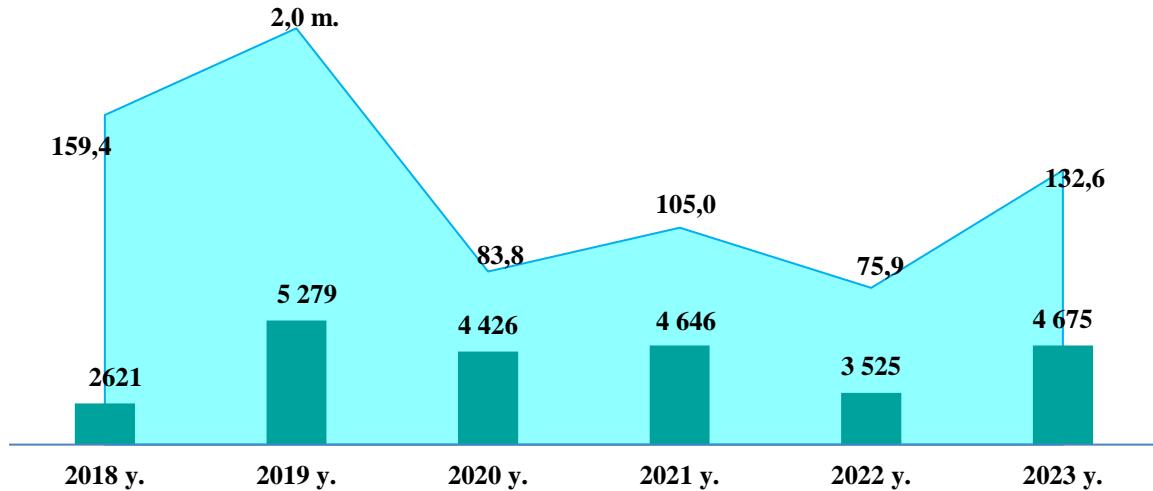
Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo'lingan jamiyat - aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo'yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zarar uchun o'zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Aksiyalar haqini batamom to'lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari bo'yicha, o'zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to'lanmagan qismi doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

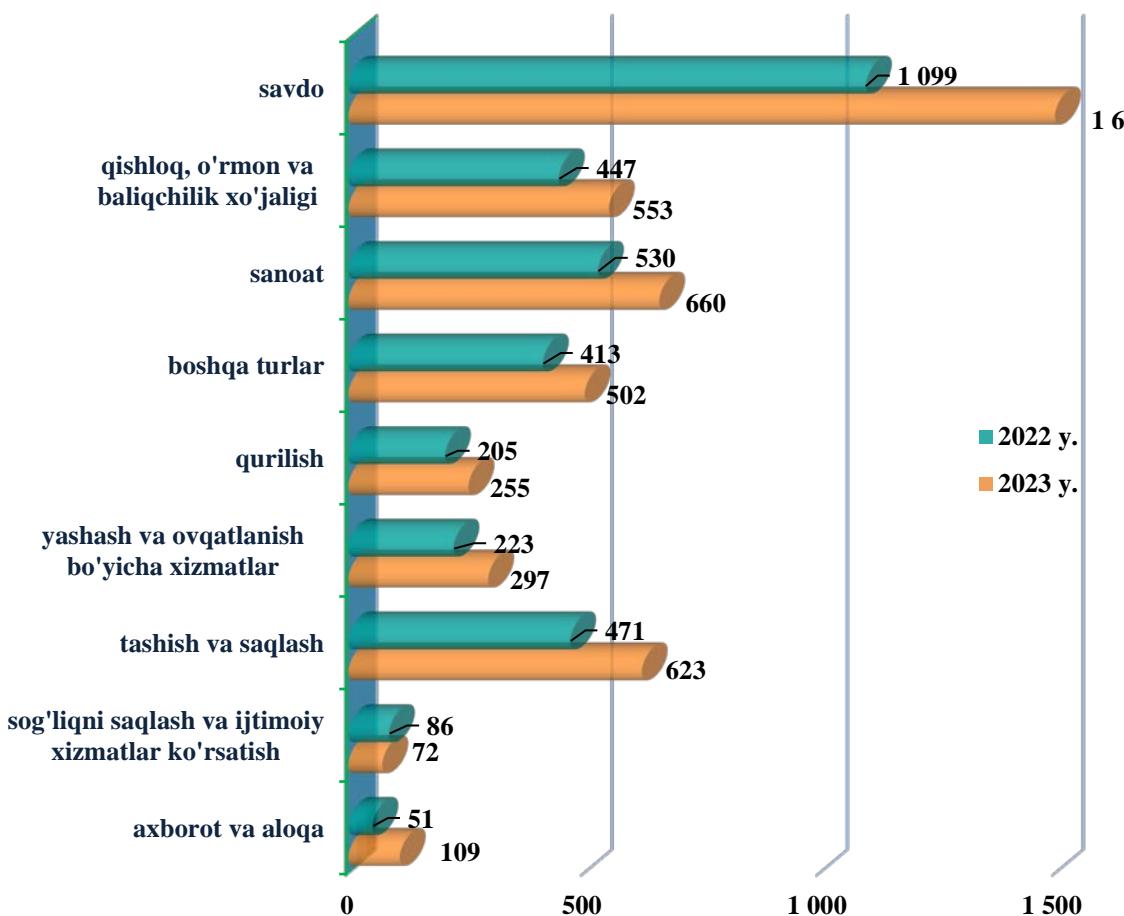
Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o'z ifodasini topishi kerak.

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl tavsifi**

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(yanvar-sentabr oylarida, ming birlikda)

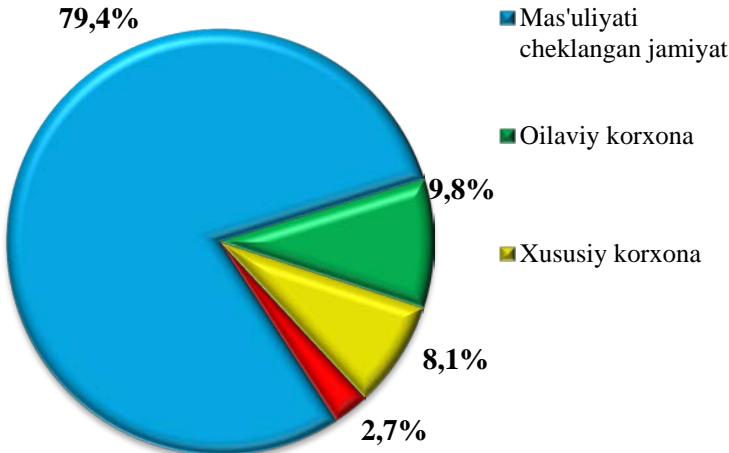

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

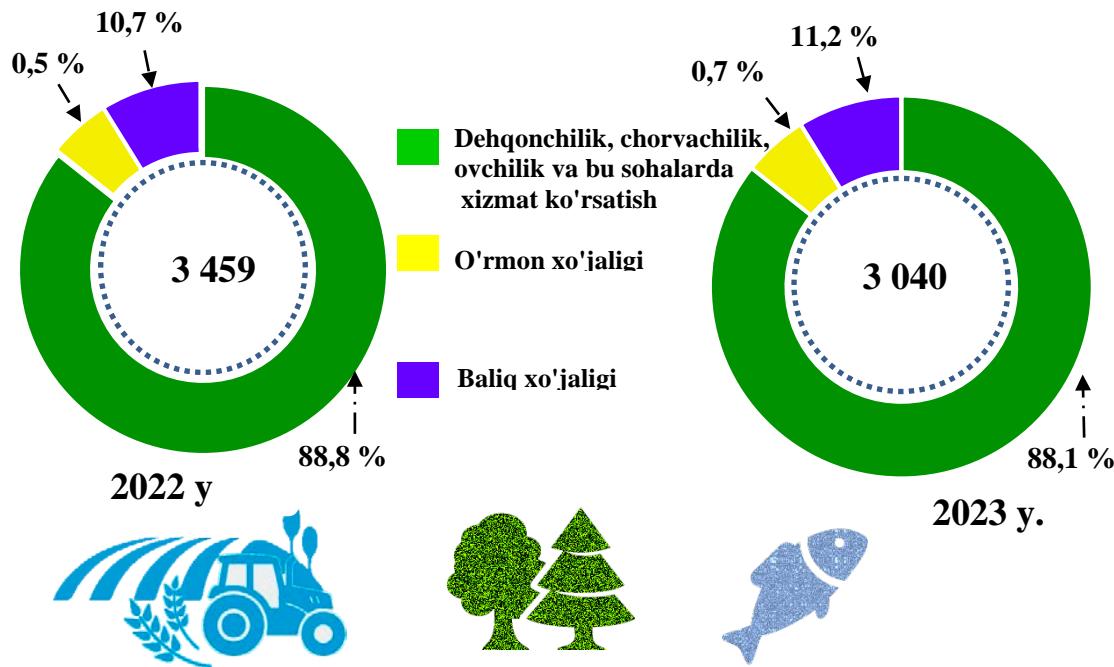
**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsiyi**

**Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning
tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha tarkibi**
(2023 yil yanvar-sentabr oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

2023 yilning yanvar-sentabr oylarida 4 675 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 3 710 ta, xususiy korxonalar 380 ta, oilaviy korxonalar 459 ta va boshqalar 126 tani tashkil etdi.

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar tarkibi
(1 oktabr holatiga ko'ra)

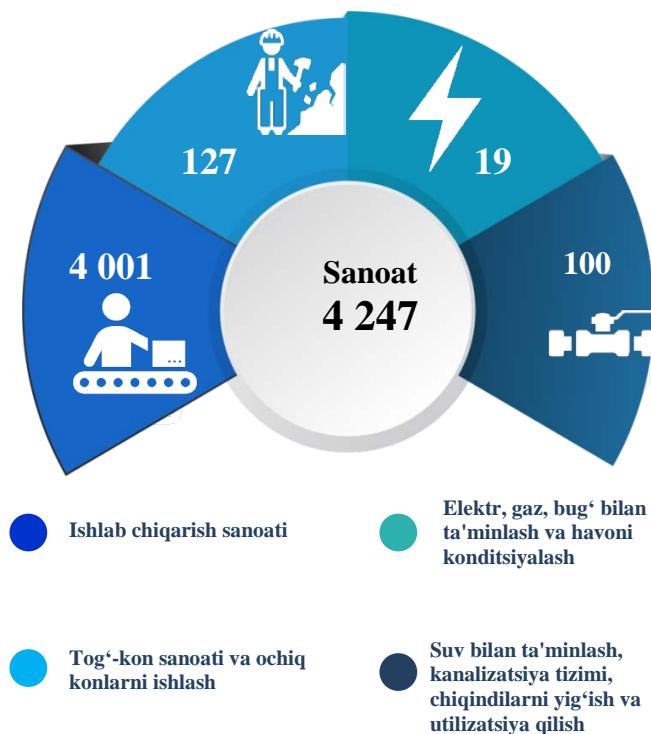

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

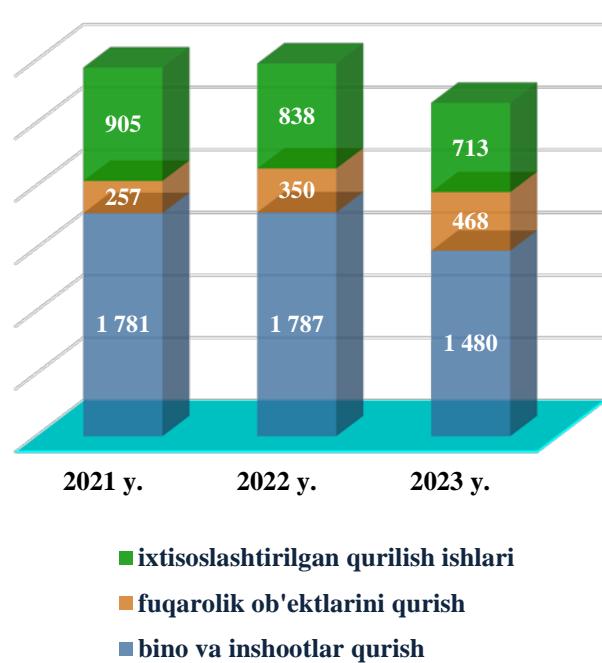

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, sanoat korxonalarini va tashkilotlari soni 4 247 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 15,0 % ga kamaydi.

Jami sanoat korxonalarini va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishslash) sanoatida 84,9 % ga (jami sanoatdagi ulushi 94,2%), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 19,6 % ga (jami sanoatdagi ulushi 3,0%), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash 0,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,5 %) va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarini utilizatsiya qilishning 4,8 % ga (jami sanoatdagi ulushi 2,4%) kamaydi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra qurilish sohasida korxona va tashkilotlar soni 2 661 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 89,4 foizni tashkil etdi. Jami qurilish sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili bino va inshootlar qurishda o‘tgan yilga nisbatan 82,8 foizga (jami qurilishdagi ulushi 55,6 foiz), fuqarolik ob‘ektlarini qurish 133,7 foizga (jami qurilishdagi ulushi 17,6 foiz), intisoslashtirilgan qurilish ishlarining 85,1 foizga (jami qurilishdagi ulushi 26,8 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsiyi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra savdo sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni 9 398 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 99,0 foizni tashkil etdi. Jami savdo korxonalari va tashkilotlari soni ko‘payishining asosiy omili avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdoda o‘tgan yilga nisbatan 94,7 foizga (jami savdodagi ulushi 62,0 foiz), avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdoda o‘tgan yilga nisbatan 104,6 foizga (jami savdodagi ulushi 26,5 foiz), avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta‘mirlashning o‘tgan yilga nisbatan 112,4 foizga (jami savdodagi ulushi 11,5 foiz) tashkil etdi.

Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

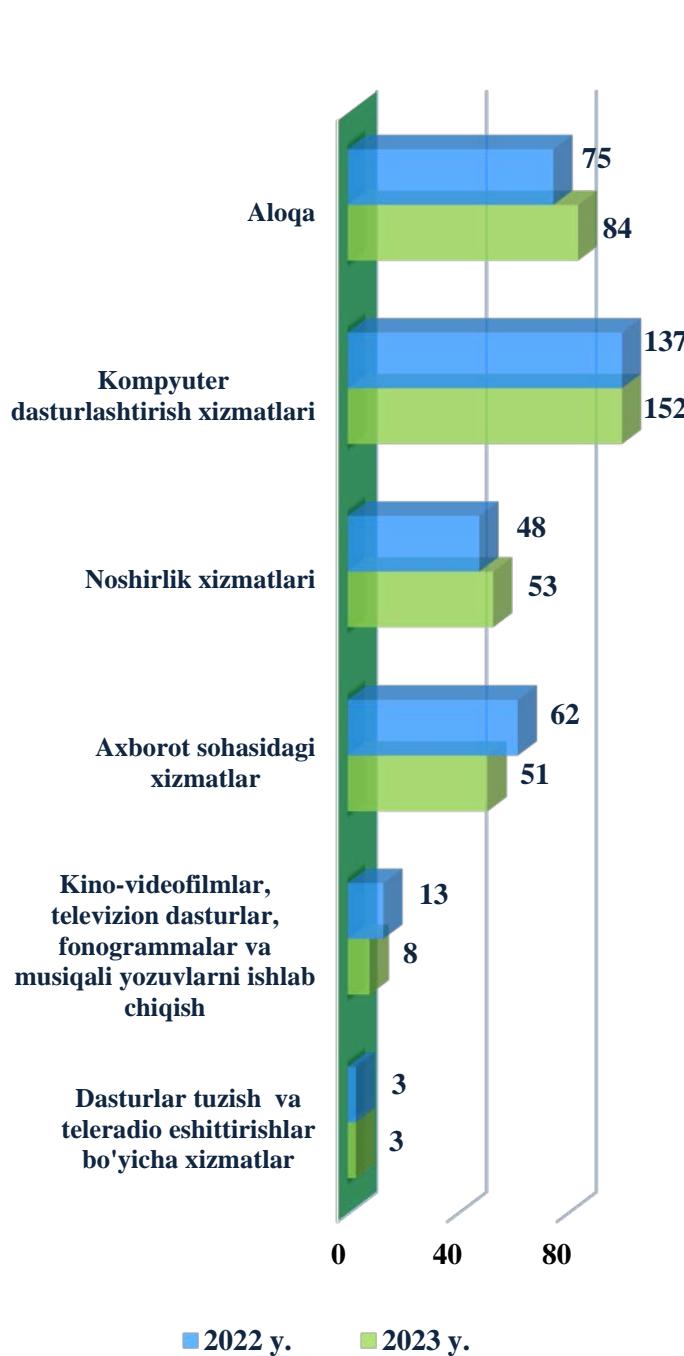
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

2023- yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 2 213 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 88,4 % ga tashkil etdi. Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar 88,0 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 83,1 %), yashash bo‘yicha xizmatlarning 90,8 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 16,9 %) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar faoliyatining umumiyl tavsifi

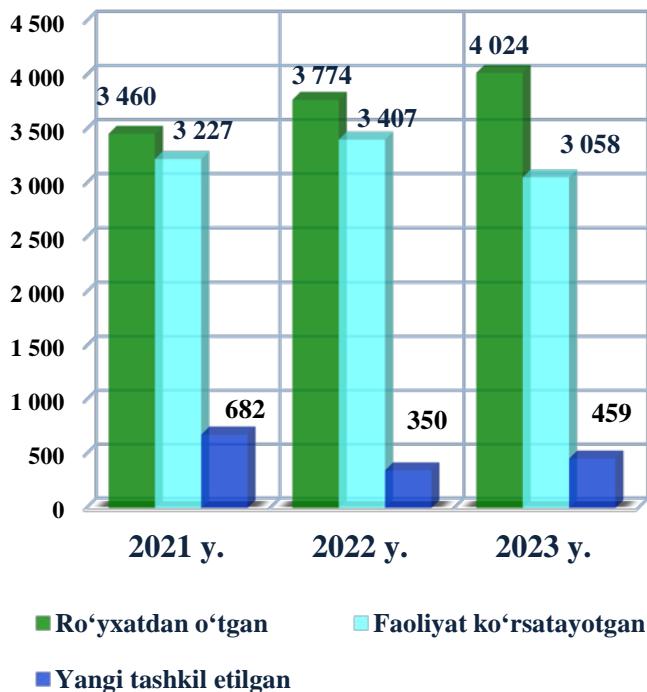
**Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko'rsatayotgan
korxona va tashkilotlar soni
(1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)**

2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni 351 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 103,8 foizni tashkil qildi. Jami axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili kino video-filmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish bo'yicha xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 61,5 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 2,3 foiz), axborot sohasidagi xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 82,3 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 14,5 foiz), nashriyotchilik xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 110,4 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 15,1 foiz), dasturlar tuzish va teleradio eshittirishlar bo'yicha xizmatlar 100,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 0,9 foiz), kompyuter dasturlashtirish xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 110,9 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 43,3 foiz), telekommunikatsiya xizmatlarining 112,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 23,9 foiz) o'sgan.

Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

Oilaviy korxonalar soni
(1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2023- yilning 1- oktabr holatiga ko'ra 4 024 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 250 taga yoki 106,6% ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 3 058 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 349 taga yoki 10,2% ga kamayganligini ko'rish mumkin.

2023- yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 459 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 109 taga yoki 131,1 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni
(1oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy - huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra 26 796 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 3 360 taga yoki 114,3 foizga oshganligini ko'rsatmoqda.

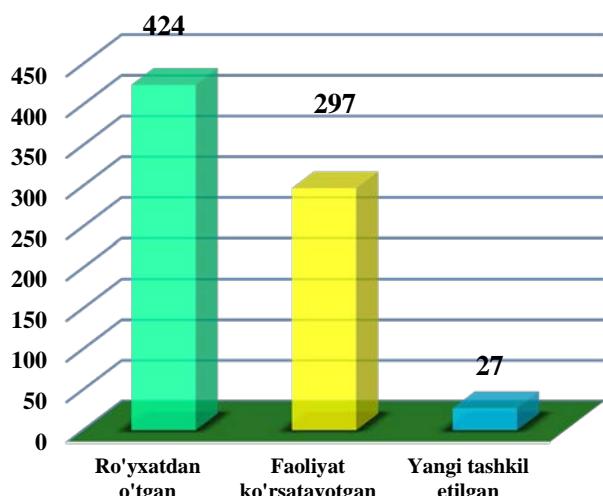
Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 21 308 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 704 ga yoki 96,8 foizga kamayganligini ko'rish mumkin.

2023 yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 3 710 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 913 taga yoki 132,6 foizga oshgan.

Korxona va tashkilotlar faoliyatining umumiyl tavsifi

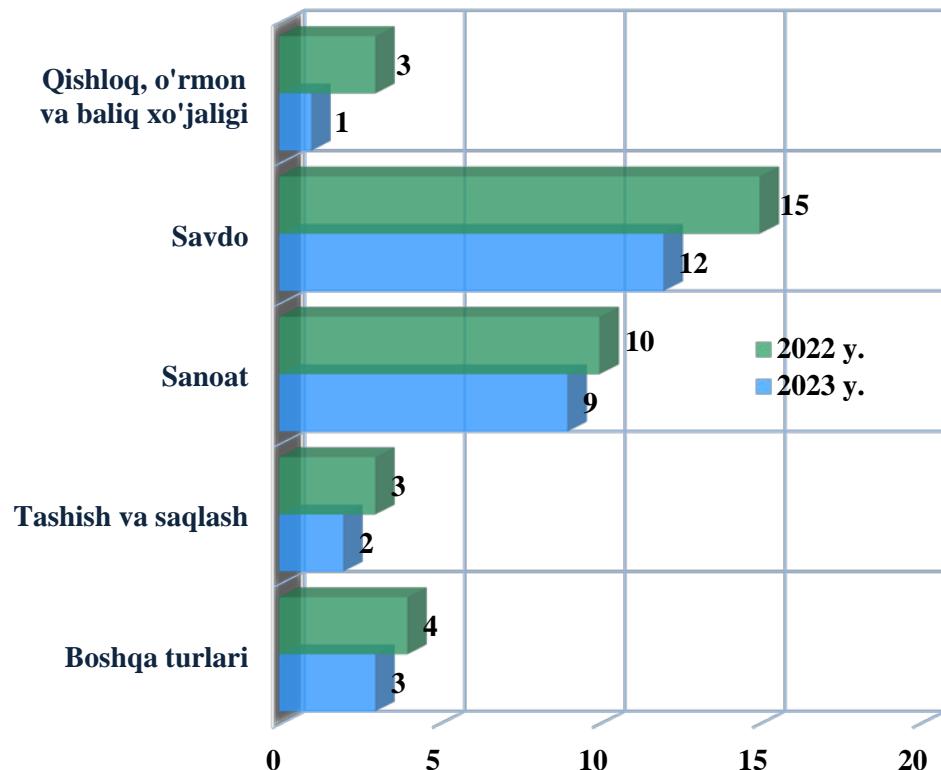
**Buxoro viloyatidagi xorijiy kapital ishtirokidagi
korxona va tashkilotlar soni
(2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)**

Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2023-yil 1-oktabr holatiga ko'ra 424 tani tashkil etib, ulardan 297 tasi yoki 70,0 % faoliyat ko'rsatmoqda. Bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 81 taga yoki 21,4 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

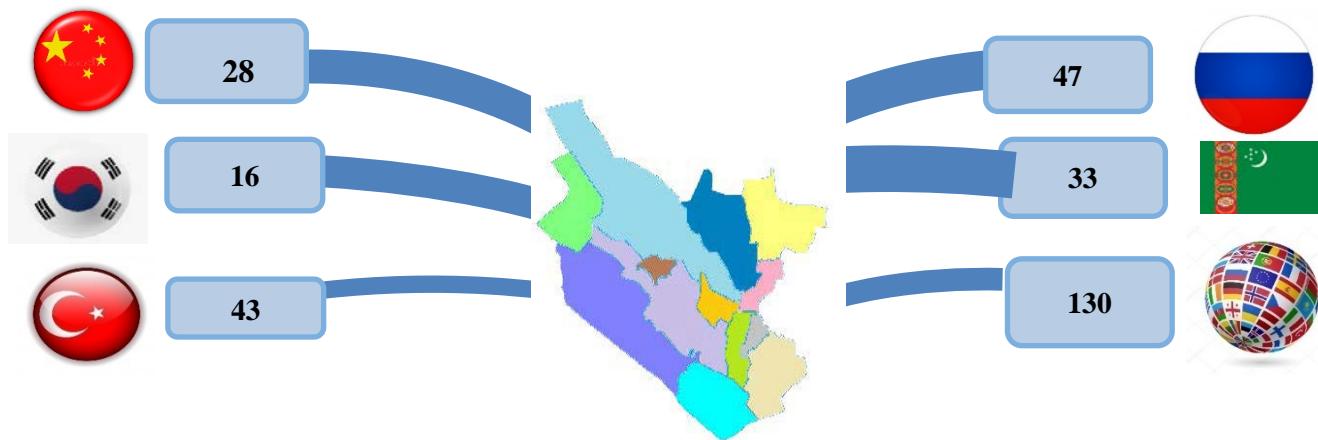
2023-yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatimizda 27 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

**Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-sentabr oylarida, birlikda)**

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsiyi**

**Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar
kesimida soni**
(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	2019 y.	2020 y.	2022 y.	2023 y.	2023 y.
Jami	251	285	224	378	297
<i>shu jumladan:</i>					
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	19	21	30	33	16
sanoat	110	122	130	141	113
qurilish	25	28	32	31	25
savdo	52	60	72	102	91
tashish va saqlash	5	6	5	8	10
yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	18	21	23	26	18
axborot va aloqa	1	1	1	5	3
sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	4	5	7	7	4
boshqa turlar	17	21	22	25	17

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl tavsifi**

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi
faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni
(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)**

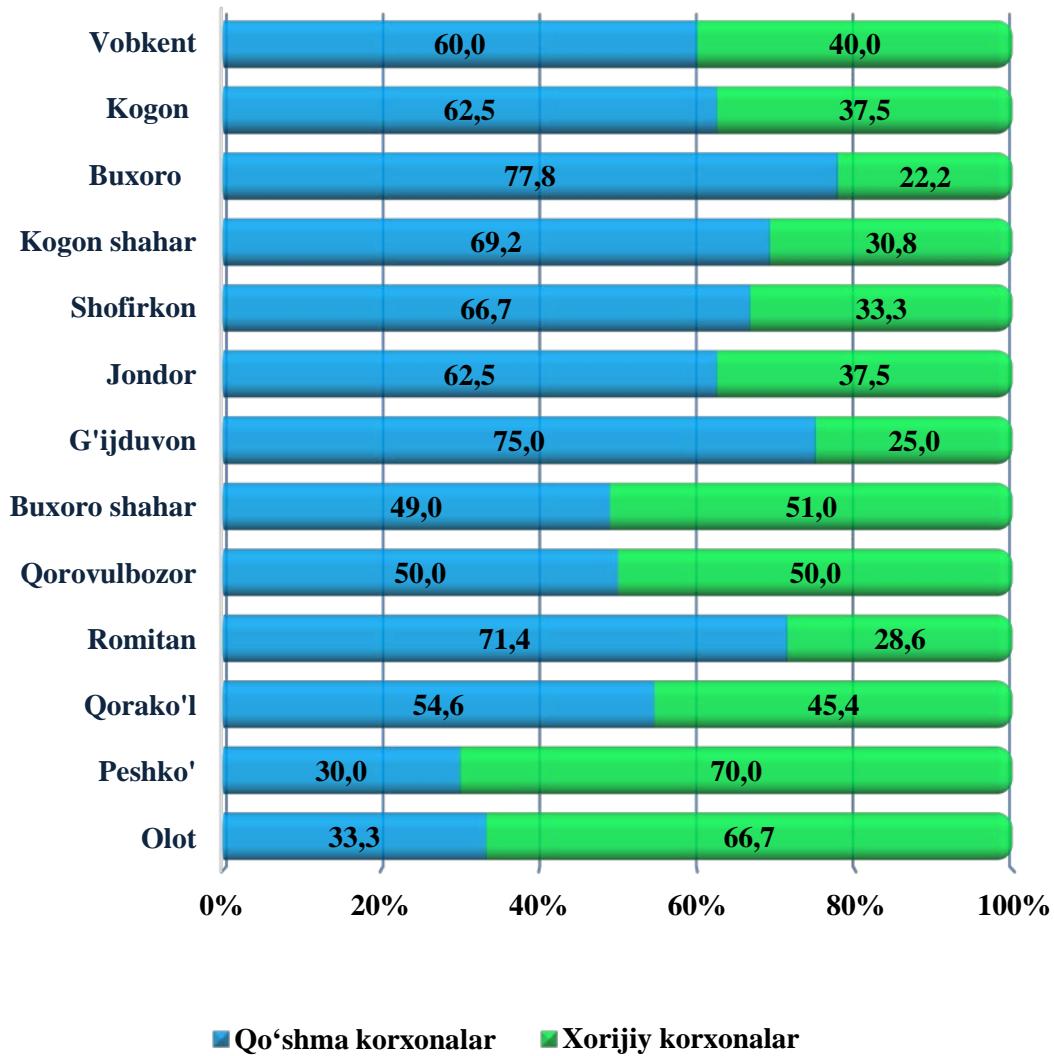
	Jami	shundan:	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Buxoro viloyati	297	167	130
Buxoro shahri	157	77	80
Kogon shahri	13	9	4

tumanlar

Olot	3	1	2
Buxoro	27	21	6
Vobkent	5	3	2
G‘ijduvon	12	9	3
Kogon	24	15	9
Qorako‘l	11	6	5
Qorovulbozor	4	2	2
Peshko‘	10	3	7
Romitan	14	10	4
Jondor	8	5	3
Shofirkon	9	6	3

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsiyi**

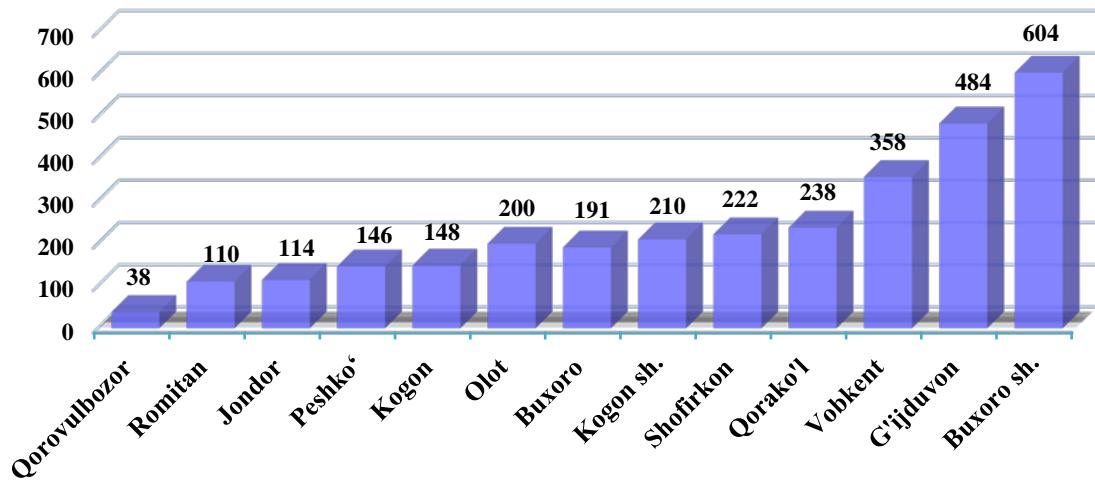
**Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo'shma
korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi**
(2023 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, jamiga nisbatan ulushi % da)

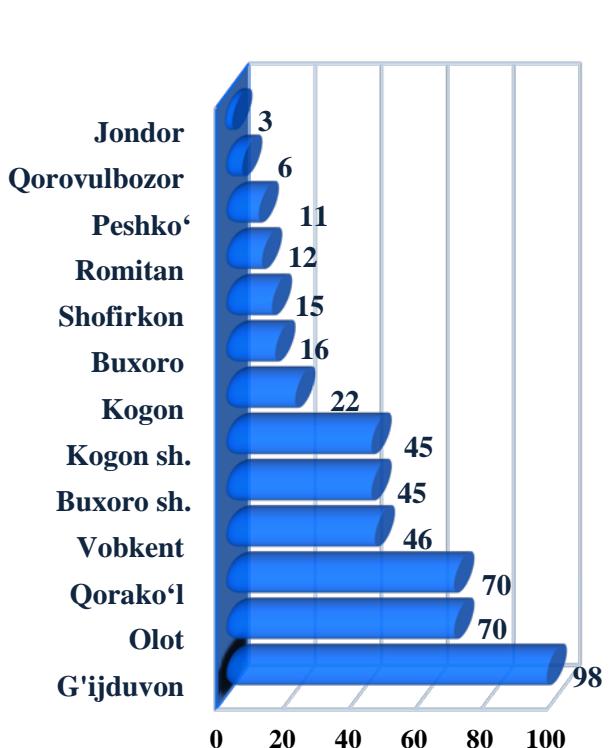
Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Buxoro shahrida 157 ta (umumi miqdoridagi ulushi 52,9 %), Kogon tumani 24 ta (8,1 %), Peshko' tumani 10 tani (3,4 %), Kogon shahar 13 ta (4,4 %), Buxoro tumani 27 ta (9,1 %), hamda Jondor tumanlarida 8 tani (2,7%) tashkil etadi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimida soni
(2023 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni
(2023 yil yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

2023- yilning yanvar- sentabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Buxoro shahri (9,8%), G‘ijduvon (21,4%), Buxoro (3,5%), Romitan (2,6%), Peshko‘ (2,4%), Kogon (4,8%), Jondor (0,6 %), Vobkent (10,0%), Shofirkon (3,2%), Qorako‘l (15,3%), Olot (15,3%), Qorovulbozor (1,3%) tumanlari va Kogon shahar (9,8%), ulushiga tegishli.

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot ma’lumotnomasi tusidagi, vaqtiga bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashkari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Faoliyat ko‘rsatmayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan, moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotgan yoki belgilangan muddatda ustav jamg‘armalarini shakllantirmagan hamda tugatish jarayonida bo‘lganligi haqida ma’lumotlar mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Faoliyati tugatilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan yuridik shaxslarning davlat reyestriga yuridik shaxsni tugatilganligi to‘g‘risidagi yozuv kiritilgandan so‘ng bu haqda davlat statistika organlariga ma’lumot taqdim etilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Yuridik shaxslarning yangi tashkil etilganlik darajasi – ma’lum bir davr oraliq‘ida tashkil etilgan yuridik shaxslarning jami faoliyat ko‘rsatayotgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.